

Östgöta-Bladet $\frac{20}{12}$ 1957

N:r 150 B

Julotta i Heda kyrka året 1890

Ett barndomsminne av
DAVID HEDBOR.

Det hade varit ett sorgens år i mitt föräldrahem i Heda. I februari hade vår lilla syster gått bort, ännu inte ett år fylld, och i juni månad gick mor bort i trettiofva års ålder. Att julen i den gamla fädernegården inte blev någon glädjens högtid, och att inget minne av den finns kvar är förklarligt.

Juldagsmorgonen tog far de tre barnen i åldern tre, fyra och sex år med till julottan. Marken var täckt med ett tunnt snölager, som gjorde vägen ljus. Vi hade något över en fjärdingsväg att gå. Strax vi kommit ut på slätten hörde vi Heda kyrkas klocka ringa. Far sa, att nu var klockan fyra.

Vi gingo förbi de små stugorna, där de gamla gummorna Anna Lisa och Maj Stina hade tänt ett ljus i sitt enda fönster. I bondgårdarna voro ljus tända i alla fönstren, liksom i knekttorpen.

När vi kom ut på den långa häradsvallen hade ljusen blivit tända i kyrkan. Vi tyckte den såg ut som en snölykta. Förbi den låga komministergården gick vi över kyrkmuren, där våra gravar var.

Det var ännu god tid, men vi behövde komma in i den varma kyrkan som strålade av

alla ljusen. Vår gårds kyrkbänk var i närheten av predikstolen. Det var så mycket att se på. Knektarna i sina granna uniformer satt under läktaren, kaminen var så grannt utsirad, och alla främmande människorna.

Klockorna hördes nu till sammanringningen. Det var så tyst i kyrkan. Ringaren, gamle soldaten Gran var också orgeltrampare, och vi såg honom skynda upp till läktaren. Så hördes som djupa suckanden. Det var orgelns tre faltbälgar. Klockaren Lars August Törnwall satt klädd i en stor päls med rävskinnskrage och muddar. Han satt med ryggen åt kyrkan och började under ideliga vagganden att spela. Så slutade han och vi såg honom vända sig ut åt församlingen och ta upp psalmen "Var hälsad sköna morgonstund". Så vände han sig snabbt om och fortsatte versen med orgeln. Det var det underbaraste jag hört, så vackert. Nu stötte min syster mig i sidan, ty prästen kom i sin skrud. Det var silver på den svarta sameten, och ärmarna voro som vida skjortärmar. Psalmen tystnade, och pastorn läste och predikade. Det blev ett uppehåll till klockan sex, då det ringde för andra tjänsten. Gamle kyrkvaktaren Jarl hade hängt upp nya nummer på tavlorna.

Efter psalmerna började åter predikan. Luften blev allt mera fylld av stearinljusens rök, och tröttheten och spänningen inför allt det märkvärdiga vi upplevat gjorde, att vi sov gott tills det åter började spela. Då kom Jarl med en håv, på vilken satt en liten klocka, som ringde. Far la i något i håven.

Allra sist brusade orgeln utgångsmarschen. Far lagade, att vi kom bland de sista i den trånga kyrkgången. Vi såg klockarens vita huvud i spegeln över noterna. Tänk att få sitta och spela så starkt och vackert, och ändå vara så gammal.

Det var fyraåringens första kontakt med hemförsamlingens kyrka. Att jag sedan skulle ägna mitt liv åt samma tjänst som den gamle klockare Törnwall, och spela fyrtio jultottor under lika många år, ja det är en annan historia.